

ASOCIACE ČESKÝCH, MORAVSKÝCH A SLEZSKÝCH MUZEÍ A GALERIÍ

Muzea a ochrana přírody

RNDr. Jiří Žalman, ředitel odboru muzeí a galerií MK ČR

(Z referátu předneseného na společném semináři oborové komise zoologů AMG a zoologů státní ochrany přírody v Písku ve dnech 15. – 17. 9. 1993)

Sladění zájmů muzeí a státní ochrany přírody je předmětem jednání na různých úrovních už desítky let. Pozoruhodné je to, že k dohodě o tomto problému nikdy nedošlo, ale přesto se spolupráce mezi muzei a státní ochranou přírody úspěšně rozvíjela a rozvíjí se i dnes. Z toho lze jednoznačně vyvodit, že muzea a státní ochrana přírody se potřebují, spolupráce je nutná a hlavně možná, třebaže se mnohdy zdálo a zdá se to tak mnohým i dnes – že tomu legislativa obou oborů spíše brání. Dlouholeté soužití muzejních přírodovědců a ochranářů osvědčilo v praxi svou potřebnost a životaschopnost a neměli bychom se snažit klást mu administrativní překážky. Proto stále existují pokusy sladit součinnost muzejníků a ochranářů i de iure a vyhnout se tak zbytečným střetům.

Muzea historicky vznikla jako odborné instituce, které tvoří a ochraňují zvláštní médium paměti, kterým jsou autentické doklady přírody a společnosti, ukládané v nich jako sbírkové předměty. S rozvojem přírodních a společenských věd se staly mnohé z muzejních sbírek neodmyslitelnou součástí pramenné základny těchto věd. Muzejnictví, stejně jako ochrana přírody, jsou disciplíny, které existují na vědeckém základě a bez pramenné základny se tudíž neobejdou. Přírodovědecké muzejní sbírky mají navíc tu specifiku, že jsou shromažďovány v nejstarších

muzeích – např. v Opavě, Brně a Praze – už déle jak 150 let. Jsou proto nezbytné pro nejrůznější srovnávací výzkumy. Vždyť bez muzejních sbírek bychom vlastně ani nevěděli, jak vypadala příroda před staletími a naše představa o tom, jak vypadala příroda před desetiletími by byla přinejmenším značně zkreslená. I ochránci přírody by pak vycházeli z této zkreslené představy, z neznalosti – a jejich snaha přírodu chránit by byla tudíž často marná. Proto mají přirozený zájem na tom, aby i v budoucnu byly k dispozici prameny, které umožní vnímání kontinuálního vývoje přírody. Nelze si představit, že by najednou došlo k absenci jednoho důležitého média paměti, kterým jsou autentické doklady vývoje přírody, a zůstalo by k dispozici jen to, co bylo napsáno, uloženo v paměti počítačů, případně nafotografováno. K deformaci představy o vývoji přírody může dojít už za několik desetiletí, dokonce k ní dochází, skrytě a nenápadně, už dnes. Můžeme se stát původci škod, jejichž dosah se projeví až za dlouhou dobu a bude nenapravitelný! Muzea se snaží, aby k těmto škodám nedošlo.

Ochránci přírody chtějí zachovat přírodu ve stavu co nejpřirozenějším a vědí, že dnes už prakticky jakýkoliv zásah do ekosystémů, jejichž stabilita je často kriticky oslabena, může vést k dalekosáhlým následkům. Takovým zásahem může být i sběr přírodnin, to je nesporné. Může jím být i výzkum, při němž ke sběrům nedochází. Proto je snahou ochrany přírody tyto zásahy omezit nebo dokonce zcela vyloučit. Tuto snahu je nutné respektovat. Problém, který tuto snahu občas prezentuje v trochu podivném světle, je v tom, že jsme svědky jak se na jedné straně

omezují a vylučují zásahy, které mohou způsobit škody jen nepatrné, vyvážené často nemalým užtkem nebo dokonce nemohou způsobit škody prakticky žádné – protože je omezit nebo vyloučit lze poměrně bez obtíží, a na druhé straně dochází k zásahům, které působí škody nedozírné jen proto, že omezit je či vyloučit je obtížné nebo v současných podmínkách nemožné. To není v tomto případě výtka, ale konstatování praxe, jíž jsme všichni svědky.

Měli bychom se především chtít všichni domluvit, najít kompromis. Domluvit se na tom, jak dosáhnout zachování kontinuity tvorby přírodovědeckých sbírek v muzeích tak, aby byly při tom zásahy do přírody co nejmenší a nejšetrnější. Aby takový kompromis byl reálný, je nutný jeden základní předpoklad – musíme věřit, že takový kompromis je nutný, protože by jinak došlo k vážným poruchám při vytěžování informací o stavu a vývoji přírody, a musíme také věřit, že takový kompromis je v praxi proveditelný.

Jaká je představa MK ČR? Základní princip je tento: Výzkumy chráněných území a sběr přírodnin v těchto územích a sběr chráněných druhů může provádět pouze to muzeum, jehož pracovník pro tuto činnost získá jakousi „licenci“ ministerstva životního prostředí. Při udělování této „licence“ se přihlédně nejen ke kvalifikaci pracovníka, účelnosti výzkumného úkolu, ale – a to především, bude-li se jednat o povolení sběrů – k úrovni přírodovědecké sbírky muzea, k podmínkám, které v muzeu jsou pro uchovávání a zpracovávání sbírek.

Další náležitosti pro udělení „licenci“ by byly záležitosti dalšího jednání a dohody. V praxi by to znamenalo, že by existovala muzea s přírodovědeckými pracovišti, která by neměla „licenci“ k provádění výzkumů v chráněných územích a ke sběru přírodnin v nich, případně chráněných druhů kdekoli, a muzea, jejichž jeden či více pracovníků by takovou „licenci“ mělo. „Licence“ by mohla být za určitých okolností pracovníkovi odňata. Opatření o „licencích“ by MK ČR uvedlo do připravovaného předpisu, kterým se stanoví principy zvláštního režimu pro tvorbu sbírek a nakládání s nimi.

Z jednání orgánů AMG

Senát

Senát AMG zasedal v Praze 16. listopadu. Zabýval se přípravou sněmu AMG podle programu připraveného exekutivou. Dr. Šebek přednesl návrhy na přijetí individuálních členů AMG, které vejde v platnost, pokud sněm potvrdí změnu stanov v tomto smyslu. Navržení uchazeči o individuální členství – doc. Sejbal, dr. Pospíšil (Brno), dr. Ruda (Opava), dr. Šula (Olomouc), dr. Plos (VÚVA Praha), dr. Žalman a ing. Jirásek (MK ČR Praha) – byli senátem schváleni. Senát vyjádřil rovněž souhlas s podáním projektu

„Analýza skladby a stavu sbírkových fondů v muzeích České republiky“ v rámci konkursu vypsaného ministerstvem kultury ČR. Nejživější diskusi vyvolal problematický zákon o vývozu předmětů kulturní hodnoty. Ve spolupráci s národním výborem ICOM a pracovníkem kriminální policie mjr. Zavadským byla vytvořena skupina ve složení: dr. Součková (ICOM), mjr. Zavadský, dr. Čvančara, dr. Vondrušková, dr. Šebek (AMG), pověřená jednáním o zmíněném zákonu s poslanci kulturního výboru parlamentu.

Exekutiva

Exekutiva AMG jednala v Praze dne 20. října a 10. listopadu. Zabývala se konkrétním technickým dovybavením sekretariátu. V současné době jsou již vytvořeny reálné podmínky pro kompletní převedení agendy AMG a redakce Věstníku na profesionální pracoviště v Praze. Exekutiva se seznámila s možností vstupu AMG do konkursu na zvláštní formu dotace, poskytované MK ČR vybraným projektům. Předběžně zvolené téma projektu AMG – Analýza skladby sbírkových fondů a kvalita jejich uložení – rozpracovali pracovníci Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně a dr. Plánka ze zlínského muzea je 10. 11. předložil exekutivě. Bylo rozhodnuto, aby po zapracování některých připomínek, byl tento projekt předložen ke schválení senátu dne 16. 11. Dále se exekutiva věnovala přípravě sněmu, který se uskuteční dne 7. prosince ve Vlastivědném muzeu v Olomouci. Dr. Šebek podal informaci o vývoji legislativy, týkající se novely památkového zákona, která již nebyla AMG připomínkována, neboť její poslední verze nemá ve své archeologické části, podstatně se dotýkající muzejnictví, žádné významné změny oproti původnímu znění zákona a je tudíž přijatelná. Naproti tomu diskuse nad zákonem o vývozu předmětů kulturní hodnoty stále trvá. Exekutiva připravuje setkání na toto téma s poslanci gesčního výboru parlamentu.

Regionální kolegia

Regionální kolegium jihovýchodních Čech se sešlo 4. října v Městském muzeu v Počátkách. Předseda kolegia dr. Dolák seznámil přítomné členy s průběhem a výsledky jednání senátu AMG v Hlinsku, s konkursem na místní aktivity, který vypisuje MK ČR a s možností získat prostřednictvím sekretariátu AMG federální bankovky do sbírek muzeí. Dále podal informaci o připravovaném sněmu AMG v Olomouci i o své činnosti ve správním kolegiu AMG.

Projednán byl návrh zákona o vývozu předmětů kulturní hodnoty s tím, že členové kolegia zašlou své připomínky sekretariátu AMG individuálně, a v závěru situace v jednotlivých členských zařízeních zejména s ohledem na průběh hlavní sezóny. Byl při tom konstatován její příznivější vývoj oproti loňskému roku, zvláště Okresní muzeum v Jindřichově Hradci očekává rekordní

návštěvnost i tržby. K poklesu naopak došlo u muzea v Počátkách, jehož hlavní budova by pro tvorbu nové expozice měla být připravena do konce roku 1994. Nebyl zde realizován záměr městského úřadu sloučit muzeum s ostatními kulturními zařízeními.

Regionální kolegia pošumavských a prácheňských muzeí uskutečnila společné jednání dne 11. října v Prachaticích. Dr. Špecián na něm podal aktuální informace o dění v AMG. Mgr. Polanská a pí Somolová seznámily kolegy se změnou zřizovatele Městského muzea ve Vimperku, jímž se místo městského úřadu stala Správa Národního parku Šumava. Analogická změna může nastat i v případě muzeí ve Volarech a Prachaticích. V případě potřeby se zmíněná muzea obrátí o pomoc na AMG. V průběhu jednání se jeho účastníci navzájem informovali o výstavních a badatelských aktivitách. Zazněly též návrhy na společné projekty v publikační, výstavní a výzkumné činnosti. Závěrem kolegium schválilo ředitele Prácheňského muzea p. V. Bartoše jako kandidáta na voleného člena senátu.

Kolegium brněnských muzeí jednalo dne 25. října v Moravském zemském muzeu. Úvodem byla podána zpráva o aktuálním stavu legislativy oboru. Členové kolegia byli informováni o důvodech nepřijetí novely muzejního zákona legislativní radou vlády ČR, o podstatě novelizace památkového zákona, o problematice zákona o vývozu předmětů kulturní hodnoty i o otázkách kolem zákona o neziskových právnických osobách. V souvislosti s tím poukázali členové kolegia na nutnost urychleného řešení situace způsobené absencí předpisu o evidenci, správě a ochraně sbírek. Dále se kolegium zabývalo otázkou svého vedení. Vzhledem k tomu, že doc. Uhlíř rozvázel pracovní poměr s Muzeem města Brna a odešel mimo muzejní sféru, zanikl jeho mandát předsedy regionálního kolegia AMG. Členové kolegia se shodli na tom, aby funkci předsedy vykonával PhDr. Pavel Ciprian, vedoucí muzeologického oddělení Moravského zemského muzea.

Oborové kolegium muzeí v přírodě konalo své 3. zasedání dne 21. září v Hlinsku. Zúčastnili se jej zástupci muzeí v Zubrnici, Třebízi, Kouřimi, Vysočině, Strážnici, Rožnově pod Radhoštěm, Klatovech, památkové rezervace Příkazy a další hosté. Předseda kolegia dr. Langer informoval o jednání pracovní skupiny pro privatizaci muzeí Svazu evropských muzeí v přírodě, které proběhlo v lednu tohoto roku v Arnheimu. Ve dnech 1. – 9. září 1993 proběhlo v Rumunsku zasedání Svazu evropských muzeí v přírodě, kde zazněly zajímavé referáty francouzských kolegů o rozvoji ekomuzeí. V červnu tohoto roku se v Humenném sešla Unie muzeí v přírodě na Slovensku při Svazu muzeí Slovenska na jednání věnovaném otázkám ekono-

miky a komercializace. Slovenští kolegové projevíli zájem uspořádat společné zasedání s českými muzejníky na téma transformace a odborný profil muzeí v přírodě. O problémech majetkoprávní povahy a restituci hovořili dr. Hobl z muzea v Kolíně – jeho příspěvek se týkal zejména problematiky skanzenu v Kouřimi – dále ředitel OVM Klatovy dr. Smolík, zástupce MLCAS Zubrnice dr. Ledvinka a zástupci SLSŘ Vysočina ing. Kolek a L. Štěpán.

Oborové komise

Oborová komise konzervátorů – restaurátorů a preparátorů AMG uskutečnila ve dnech 21. – 23. září odborný seminář na téma klimatologie. Odbornou náplň semináře zabezpečilo Technické muzeum v Brně, organizaci zajistilo Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, kde seminář probíhal. Dopoledne prvního dne proběhla neformální diskuse o legislativě v oblasti konzervace a restaurování. V odpoledních hodinách oficiálně zahájili první část semináře, skládající se z odborných přednášek a seminářů, předsedkyně komise akad. mal. Z. Kuželová, předseda jihomoravské sekce komise ing. I. Štěpánek a ředitel hostitelského muzea dr. J. Štika. Úvodem vystoupil RNDr. L. Zemene z Brna s přednáškou Fyzikálně chemické parametry muzejní klimatologie. Připomněl z tohoto hlediska ožehavé téma putovních výstav a transportů sbírkových předmětů vůbec. Krátkým sdělením informoval ing. P. Starosta ze Zlína o semináři konzervátorů v Bavorsku, pořádaném Evropskou asociací muzeí a upozornil na profesní odlišnosti. Následovala poutavá přednáška ing. J. Červenáka z Prahy na téma Vlhkost – vlivy, důsledky, měření, s řadou praktických ukázek a zkušeností profesionálního klimatologa. V diskusi poté zazněly návrhy na zřízení odborného pracoviště, zabývajícího se měřením klimatických podmínek v muzeích a galeriích a jejich vyhodnocováním. Závěrem vystoupil V. Neuman s příspěvkem Světlo – působení a měření. Druhý den zahájil ing. V. Kovařík (firma KOVIS Zlín) informačním referátem o konzervaci kůže s následnou nabídkou konzervačních prostředků – tukových směsí a činidel. Poté tlumočila Z. Kuželová přednášku A. Čierne Textil a jeho reakce na klima. RNDr. J. Klíma z přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně demonstroval využití plazmochemie při ošetření a konzervaci archeologických nálezů ale i jiných materiálů. Dolpoledne zakončil M. Soudný příspěvkem Umělá atmosféra a Kryosikace v ochraně archeologických sbírek. Odpoledne pokračoval F. Martínek referátem o problematice klimatologie v archivech, konkrétně v Archivu Koruny české. Dále vystoupil J. Bílek (firma AB klimatizace) s nabídkou technických klimatizačních zařízení a celou první část semináře uzavřel P. Jelen příspěvkem k problematice ochrany pohraničních pevností.

Následovala prohlídka expozice Valašského muzea v přírodě s odborným výkladem, na kterou třetího dne semináře navázala exkurze. Ta návštěvou pohraničního pěchotního srubu v Darkovičkách doplnila Jelenův příspěvek z předchozího dne a dále zavedla účastníky do muzea Zdeňka Buriana ve Štramberku, do pódni-kového muzea Tatra v Kopřivnici, kde je kromě historického průřezu produkcí automobilky umístěna rovněž expozice místní keramiky. Z neformálních diskusí v průběhu celého semináře vyvstala potřeba zainteresovat na závažném problému muzejní klimatologie ředitele a vedoucí pracovníky muzeí i širší odbornou veřejnost. To by komise konzervátorů-restaurátorů a preparátorů AMG pokládala za významný úspěch.

Komise děkuje řediteli Valašského muzea v přírodě dr. Štikovi i jeho pracovníkům p. Chumchalovi, ing. Dobrovolné a mgr. Cviklovi s kolektivem, kteří umožnili a po celou dobu zabezpečovali konání semináře. Z jeho příspěvků vydá Technické muzeum v Brně počátkem února příštího roku sborník, který je možno získat na adrese: ing. Ivo Štěpánek, konzervátorské dílny Technického muzea, Rokycanova 33, 615 00 Brno, tel.: 05 - 45216704.

A. Komendová - ing. I. Štěpánek

Oborová komise etnografů zasedala dne 21. září v Hlinsku. Hlavním bodem programu byla volba nového předsednictva komise, do kterého byli zvoleni: H. Mevaldová (Beroun), M. Špecián (Strakonice), M. Maderová (Plzeň), F. Ledvinka (Zubrnice), I. Klemšová (Pardubice), M. Náplavová (Uherské Hradiště), J. Veselská (Frýdek Místek), J. Langhamerová (NM Praha), E. Večerková (MZM Brno), J. Langer (Rožnov p. R.). Předsedkyní komise byla zvolena Z. Lenderová z Muzea východních Čech v Hradci Králové, funkci tajemníka bude nadále vykonávat L. Procházka ze Středočeského muzea v Roztökách u Prahy. V průběhu diskuse se účastníci shodli na svolávání pléna komise v ročních intervalech, vždy ve spojení s odborným seminářem. Následující setkání se uskuteční v jarních měsících v Rožnově pod Radhoštěm. Dále účastníci hovořili o aktivitách souvisejících s přípravou NVČ v létech 1994 a 1995.

Výukové aktivity katedry muzeologie filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně

Katedra muzeologie FF MUB zajišťuje v současné době výuku muzeologie pro denní a postgraduální resp. specializační studium. Pro příští rok připravuje podstatné rozšíření možností studia tohoto oboru. V denním studiu bylo doposud možno s muzeologií kombinovat pouze obory vyučované na filozofické fakultě. Od příštího školního roku bude nabídka rozšířena i o některé

obory přírodovědecké fakulty, jako např. botanika, zoologie, antropologie, paleontologie, aj. Studium bude zpočátku zaměřeno všeobecně, postupně se studenti budou specializovat ve vybraných oborech. Přijímací zkoušky se budou konat z muzeologie a z obecného přehledu z přírodních věd.

V příštím roce bude otevřen i 14. běh specializačního studia muzeologie, v němž dojde oproti minulým rokům k některým změnám. Zájemci o studium se mohou písemně přihlásit na adresu: katedra muzeologie filozofické fakulty Masarykovy univerzity, A. Nováka 1, 660 88 Brno. Součástí přijímacího řízení budou i zkoušky, které proběhnou v červnu 1994. Jejich termín bude upřesněn. Vzhledem k měnící se ekonomické situaci je též nutno upravit studijní poplatky. Celková suma za tři roky studia činí 4500,- Kč a je možno ji hradit formou ročních splátek po 1500,- Kč.

V příštím školním roce bude rovněž otevřeno doktorandské studium muzeologie. Termínově bude ještě upřesněno, ale již nyní mohou zájemci zasílat přihlášky na výše uvedenou adresu. Studium bude tříleté, organizované formou konzultací a ukončené ústní zkouškou a obhajobou písemné práce. Studijní poplatky činí 100,- Kč při zápisu a 1500,- Kč při promoci. Uvedené částky platí jak pro studenty z České, tak i Slovenské republiky.

mgr. Pavel Holman
odb. as. katedry muzeologie FF MUB

Nabídka publikací k prodeji

Nakladatelství DEKON vydalo k 80. výročí úmrtí Mikoláše Alše sbírku aktů tohoto předního českého malíře, jež poprvé vyšla v sešitovém provedení v roce 1924 a 1926 a to zásluhou zetě M. Alše dr. Emanuela Svobody. K současnému, chronologicky uspořádanému vydání, které obsahuje 177 aktů, z toho 10 barevných, napsal úvodní slovo PhDr. Luboš Hlaváček, CSc. Krásně provedená publikace nejen po technické stránce, ale i svojí citlivou grafickou úpravou včetně českého a anglického zpracování textové části, dává plně předpoklady pro oživení možnosti činnosti muzeí a galerií. Prodejní cena je Kč 169,- vč. DPH, pro muzea a galerie i v případě prodeje v jejich síti je sleva 43,- Kč. Publikace lze objednat u distribuční firmy ALFAX, Nevadova 1053, Praha 6, PSČ 160 00, tel. 02/301 38 16, nebo nakladatelství DEKON, U učiliště 919, Praha 5, PSČ 153 00, tel. 02/594 630.

Dr. Daniela Vokolková vydala vlastním nákladem malou publikaci Mučedník zpovědního tajemství sv. Jan Nepomucký. Knižka je napsána čtivým slohem, text je doplněn reprodukcemi starých grafických listů. Prodejní cena činí 30,- Kč. V případě zájmu o tuto publikaci do knihoven nebo k prodeji v obchodní síti muzeí je možno se obrátit přímo na dr. Vokolkovou, Nad Šárkou 86, 116 00 Praha 6, tel. 02/535 208.

Volná místa

Muzeum dr. B. Horáka v Rokycanech přijme 2 historiky (dvojkombinace etnografie-historie nebo dějiny umění-historie, ev. i archeologie-historie). Hlavní pracovní zaměření: Zpracování etnografických sbírek a výzkum lidové architektury na Podbrdsku, zpracování sbírek železářství a dokumentace železářské výroby na Podbrdsku, doplňování sbírky výtvarného umění regionu. Zájemci se mohou hlásit na adrese Muzeum dr. B. Horáka, Urbanovo nám. 141, 337 01 Rokycany.

Prachatické muzeum, Velké nám. 13, Prachatice přijme etnografa. Nástup dohodou. Tel. 0338/216 52.

Etnografický ústav Moravského zemského muzea v Brně hledá konzervátora v oboru lidového umění se specializací na plastiku a malbu na skle. Bližší informace poskytne vedoucí EÚ MZM PhDr. Hana Dvořáková, Koblížná 1, 602 00 Brno, tel. 05/42211976.

Ředitel Moravského zemského muzea v Brně vypisuje výběrové řízení na místo kurátora – vedoucího oddělení dějin hudby.

Požadavky:

- vysokoškolské vzdělání – obor hudební věda
- 10 let odborné praxe v oboru
- aktivní znalost alespoň jednoho světového jazyka (angličtina, němčina, francouzština)

Příhlášky se životopisem a doklady o vzdělání a praxi zasílejte do 20. 1. 1994 na adresu:

Moravské zemské muzeum

personální oddělení

Zelný trh 6

659 37 Brno

Termín konání výběrového řízení – začátek února.

Předpokládaný nástup do zaměstnání k 1. 3. 1994

VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ ČESKÉHO VÝBORU ICOM

Výroční valné shromáždění Českého výboru ICOM se sešlo 10. listopadu 1993 v Moravském zemském muzeu v Brně. Odstupující předsednictvo na něm předložilo plénu zprávu o činnosti a zprávu o hospodaření za rok 1993.

Po celé uplynulé období jsme spatřovali těžiště své činnosti ve třech oblastech, které považujeme pro muzejníky, muzea a galerie za nejpodstatnější. Jedná se především o problematiku nedovoleného obchodu se starožitnostmi, krádeže předmětů kulturního dědictví a masový vývoz z republiky, rozvoj vědecké činnosti, její propojení se zahraničními programy a podporu vzájemné spolupráce, dále pak o problematiku řízení muzeí a galerií, zpřístupnění a přiblížení srovnatelných zahraničních modelů.

V oblasti rozvoje vědecké činnosti a podpory spolupráce se zahraničními partnery se jedná především o smlouvu o výměnných stážích v délce 8 – 15 dnů s francouzským výborem, přičemž návrhy podobných dohod byly již předloženy finskému výboru a předběžná jednání zahájena s výborem maďarským, německým a řeckým. Již se uskutečnily studijní pobyty dvou našich členů ve Francii. Oplátkou je očekáván příjezd prezidenta Francouzského výboru ICOM Yvese Marina v únoru 1994 do ČR. Na dlouhodobější stáž, mimo program uvedené výměny, byl poskytnut finanční příspěvek konzervátorovi Moravské galerie v Brně.

Vlastními stipendii, případně doporučeními pro financování z jiných zdrojů, jsme také podpořili účast pěti členů Českého výboru na konferencích mezinárodních komisí ICOM (muzeologie, bezpečnost muzeí, kostýmní komise, dokumentace).

Ve dnech 6. – 11. 9. se pécí SNM v Dolní Krupé setkala pracovní skupina komise CIMCIM pro dokumentaci tradičních hudebních nástrojů.

Z konferencí, konaných mimo vlastní půdu ICOM, podpořil výbor účast po jednom odborníkovi na Evropské konferenci etnografických muzeí v Paříži, na 7. jednání OPTIMY (Organization for Phytotaxonomic Investigation of the Mediterranean Area) v Borovci u Sofie a na kongresu německých archeologů v Siegeniu.

Ve spolupráci s holandským ICOM a ICOFOM jsme připravovali kurs řízení muzeí, který byl plánován do několika návazných cyklů, včetně exkurze do holandských muzeí. V budoucnu se počítá s dalším rozšířením projektu. Kursy jsou zaměřeny na různé sféry řízení a směřují skutečně k praktickým otázkám. Teoretickou problematikou je možné se zabývat v kursech Letní školy muzeologie při Masarykově univerzitě a Moravském zemském muzeu v Brně, pro niž Český výbor nabízí stipendium.

Na základě usnesení minulé valné hromady, ukládající předsednictvu navázat spolupráci a podporovat akce a činnost organizací pro tělesně, smyslově a duševně postižené, byl poskytnut příspěvek na hmatovou výstavu Zvířata na dosah, kterou pořádalo Dětské muzeum MZM. Ohlas měla i spolupráce se společností Ars Mecum, která zhotovuje kopie

sbírkových předmětů a u příležitosti Mezinárodního dne muzeí 1993 umožnila nevidomým a slabozrakým seznámit se s kulturními předměty z Ameriky a Oceánie v Náprstkově muzeu v Praze.

Dalším bodem jednání bylo faktické rozdělení bývalého Československého výboru ICOM na dva výbory nové – Český a Slovenský – zajištění kontinuity obou nově vytvořených výborů, majetkové vypořádání a stanovení zásad spolupráce v budoucnu.

V oddělených jednáních obou nových výborů byly schváleny některé dílčí změny ve stanovách a zvoleni noví představitelé. Předsedkyní Českého výboru na další volební období se opět stala PhDr. JANA SOUČKOVÁ, DrSc., ředitelka Náprstkovy muzea, tajemnicí PhDr. KATKA TLACHOVÁ z Moravského zemského muzea, dalšími členy byli zvoleni ing. IVO JANOUŠEK, CSc., ředitel Národního technického muzea, ing. PAVEL JIRÁSEK z odboru muzeí a galerií Ministerstva kultury ČR a PhDr. JITKA VITÁSKOVÁ, zástupkyně ředitele Domu umění města Brna.

Předsedou Slovenského výboru se stal PhDr. Ivan Mačák z Hudebního muzea SNM v Bratislavě, tajemnicí PhDr. Jana Bahurinská ze Slovenské národní galerie.

Valné shromáždění přijalo základní dokumenty pro činnost výboru v příštím období:

Plán činnosti na rok 1994, který zahrnuje mimo jiné i tyto body:

- úprava právního postavení Českého výboru ICOM vůči správním orgánům ČR po rozdělení Čs. výboru, rozšíření organizační struktury ICOM v České republice a rozšíření účasti členů v práci mezinárodních odborných komisí,
- spolupráce a pracovní kontakty s ostatními organizacemi zabývajícími se ochranou kulturního dědictví, udržování stálých pracovních kontaktů a pravidelné výměny informací se sekretariátem ICOM v Paříži a s mezinárodními odbornými komisemi,
- rozvíjení oboustranně prospěšné spolupráce s národními výbory v ostatních zemích, organizace výměnných pobytů a stáží, výměna informací a literatury. Reciproční studijní pobyt ve Francii dle dohody s ICOM-France. Dokončení jednání o smlouvě s finským výborem ICOM. Projednání návrhů smluv s maďarským, německým a řeckým výborem,
- ve spolupráci s AMG přeložit a vydat Etický kód ICOM a přispívat k jeho uplatňování,
- šíření zkušeností o práci s kulturním dědictvím a podpora všech kroků vedoucích k omezení nedovoleného pohybu předmětů kulturní hodnoty,
- vyhlášení Mezinárodního dne muzeí 22. 5. 1994 s tématem „Záklisí muzeí“ s volným vstupem do muzeí,
- pokračovat ve spolupráci se sdruženími na pomoc tělesně postiženým a podpořit akce,

kteří jim umožní a zpříjemní pobyt v muzeích a galeriích,

- ve spolupráci s MK ČR a AMG pokračovat v kursu muzejního řízení a podpořit příp. publikaci příručky,
- podporovat účast českých muzeí a galerií v soutěži o cenu Evropského muzea roku (EMYA),
- účastnit se mezinárodních odborných konferencí a zasedání zaměřených na ochranu kulturního dědictví a jeho legislativního zajištění, případně dalších mezinárodních setkání jednotlivých komisí dle přihlášek referátů členů,
- spolupráce na uspořádání Mezinárodní letní školy muzeologie při MU a MZM v Brně, poskytnutí stipendia pro jednoho účastníka z řad členů Českého výboru ICOM, resp. členů výborů ICOM středoevropské skupiny, a to do základního kursu muzeologie v červenci 1994 a do specializovaného kursu zaměřeného na sbírkotvornou činnost v první pol. září 1994,
- pravidelné informování členů tiskem.

Doplňk k tříletému programu ICOM:

- spolupráce s Uměleckoprůmyslovým muzeem při přípravě výroční konference mezinárodní komise užitého umění v září 1995 v Praze a výroční konference kostýmní komise v září – říjnu 1996 v Praze,
- spolupráce s Památkem národního písemnictví při iniciování mezinárodního semináře k problému exponování literárního, dramatického či hudebního díla,
- spolupráce se Slovenským výborem ICOM, Českou společností národopisnou na uspořádání vědecké konference ke století národopisného sběratelství a národopisných muzeí v Evropě a jejich významu v současném kulturním životě (k 100. výročí národopisné výstavy československé). Národní muzeum, polovina června 1995,
- spolupráce s Národním technickým muzeem a Ministerstvem kultury ČR při přípravě mezinárodního semináře UNESCO k problematice public relations, nových expozic a programů českých muzeí a galerií. NTM, 1994–1995.

V přijatém usnesení se stanovuje výše členského příspěvku pro rok 1994 na 755 Kč pro individuální členy, 7.700 Kč pro institucionální členy o počtu 1 – 5 zaměstnanců, 11.250 Kč pro institucionální členy o počtu 6 – 20 zaměstnanců a 15.400 Kč pro institucionální členy nad 20 zaměstnanců. Plénum ukládá předsednictvu, aby podporovalo rozvoj mezinárodní odborné a vědecké spolupráce účastí na činnosti mezinárodních komisí, pořádáním vědeckých konferencí a referátů na vědeckých setkáních pořádaných třetími organizacemi dle programu pro r. 1994 a žádostí členů podaných do 15. 3. 1994.

RESTAURO

Časopis uměleckých technik, restaurování a muzejních otázek

RESTAURO založené v roce 1894 je odborným časopisem pro celou restaurátorskou veřejnost, stejně jako pro odborníky z muzeí a obchodu s uměleckými předměty. RESTAURO vychází 6x ročně a obsahuje pravidelně zprávy IADA - mezinárodního pracovního společenstva restaurátorů grafiky, archivního a knihovního fondu

aktuálně - kompetentně - celosvětově

vydává Georg D.W. Callwey Verlag München

Časopis se ve svých čtyřech základních částech zabývá následujícími okruhy otázek: RESTAURO Aktuell - restaurováním a konzervováním v celém světě, informacemi z přírodovědných laboratoří, památkových ústavů k Vašemu dalšímu vzdělávání a k zlepšení pracovní způsobilosti dále kalendář mezinárodních seminářů, kursů a zasedání. RESTAURO Literatur uvádí nově vycházející knihy, recenze a přehledy časopisů RESTAURO Special se zaměřuje na nové restaurátorské metody, koncepty zprávy kompetentních autorů a restaurátorů ze všech oblastí, včetně archeologických nálezů a technických památek RESTAURO Forum reaguje na dopisy diváků, krátce představuje konzervátorské a restaurátorské práce a přináší i zprávy ze zasedání odborných pracovních skupin

Časopis RESTAURO distribuje se souhlasem vydavatele včetně českého překladu za roční předplatné 2600 korun včetně překladů a daně firma

DEFFNER und JOHANN GmbH Absolonova 73 63500 BRNO tel/fax 05-41223469

deffner & Johann GmbH

pro restaurátorskou a konzervátorskou praxi nabízíme v podstatě vše co potřebujete

PIGMENTY: od francouzských a italských okruž po lapis lazuli, základní řada stovky nejrozšířených pigmentů, na vyžádání speciální pigmenty Dr. Kremmera, celkem asi 400 různých možností pro Vás. **SPECIÁLNÍ RESTAURÁTORSKÉ BARVY:** Brera Maimeri a Charbonel LeFranc včetně medií, barvy vyvíjené ve spolupráci s Institute del Restauro a Louvre. **ŘEDIDLA a ROZPOUŠTĚDLA:** od terpentínových balsamů, přes etylacetáty, sangajol, isopropanol po univerzální Shellsol a Dowanol. **OLEJE:** hrubé, třené, bělené, lakové, benátský terpentín, eburit, ořechové, makové. **ŠELAKY:** citronové, oranžové, extra bělené, rubínové. **UMĚLÉ PRYSKYŘICE:** Mowilith 20, 30, 50, 35-73 pro zpevnění dřeva, Ketonharz N, Mowiol, kompletní řada Paraloidů (48, 72, 82, 66), Lascaux P550, 742 **AKRYLOVÉ DISPERSE:** Mowilith DM711, Primal AC33, Plextol 360, 498, 500, Acronal 500D. **KŘÍDY:** champanské, bolonské, horské. **KLIHY:** kožní, králičí, želatina, Zin Shofu. **CELULOSY:** Tylose MH 300, 1000, 3000, 6000 a Klucel E, M, G. **VOSKY:** bělené, mikrokrystalické, karnaubské, stearin, benátské mýdlo, retušovací Bao vosky. **LAKOVÉ SUROVINY:** damara, mastix, kopál, gummi gutti, kalafuna, dračí krev. **PROSTŘEDKY PRO MALBU:** hotové přípravky Goya, Schmincke, Winsor and Newton - fixativy, sikativy, volské žluče, čistící prostředky závěrečné firmise. **INJEKČNÍ MATERIÁLY:** Ledan Tecno Edile, kompletní řada materiálů použitých m. j. na Koloseu, Ville Medici, kašně di Trevi, bazilice St. Prassede, vyvíjená za dohledu ICCROM, **ŠTĚTKY:** tradiční doména firmy Deffner a Johann, přes 400 různých štětců pro všechny oblasti použití - retušovací, na olejomalbu, akvarel, pokládací štětce, jezevčíky, fládrovací štětce, chiquetery, štětce vlasové (kuna, veverka), umělé (toray a interlonové štětce Lascaux zařezávané laserem), štětinnové - výhradně pravé čínské - značky výhradně špičkové - Winsor and Newton, Lascaux ap. **FLÁDROVACÍ SOUPRAVY:** vedle štětců i hřebeny, destičky, rezače letokruhů, těsta na fládrovací barvy. **SKALPELY a NOŽE:** s pevnými a výměnnými čepelemi, pouze švédská ocel. **DOČISTĚVACÍ POTŘEBY:** tužky se skleněným vláknem, krátké tvrdé štětinnové štětce, Wish up houby, kladívka, mosazné kartáče. **NÁRADÍ PRO ŠTUKATERY:** stovka různých železek, nanášecích špachtlí, oček, lanzettek, háků. **FOLIE a TKANINY:** latex, GoreTex, Kevlar, Hostaphan 15 a 75my, Pet, Dartek, Hollytex a Ecrú. **PLÁTKA a BAVLNY:** pravá belgická plátka různé gramáže a šířek do 10 metrů, Ceneri balvna. **NAŽEHLOVACÍ PROSTŘEDKY:** BEVA 371 v různých verzích, Lascaux 360, 498-20X, 443, umožňující technologii tzv. studeného nažehlování, strip-linings a transparentní nažehlení. **POZLACOVÁNÍ:** plátkové zlato v 19 typech od bílého po ryzí, zlata mušlová, prachová, v rolích, náhražky, polimenty, mixtury, 40 různých tvarů achátů. **ATELIÉROVÁ SVĚTLA:** kompletní škála stavebních a ateliérových světél osazených výhradně trubici True-Lite Power Twist s charakterem denního světla a vynikající životností (až 24 000 hodin), kombinace s UV trubici. **MIKROSKOPY:** binoskopy, stereo lupy, stereomikroskopy s tzv. studeným světlem pro osvit, stereomikroskopy s přenosem obrazu na obrazovku. **TEPELNÉ ŠPACHTLE:** pro lokální nažehlování, tmeleň, repasi nažehlených obrazů, snímání nevhodných doplňků na porcelánu, sklu ap. **TEPLOVZDUŠNÉ PISTOLE:** serie Leister pro nažehlování, stripping linings s násobným jištěním proti přehřátí. **NAŽEHLOVACÍ STOLY:** nízkotlakové, vakuové stoly Elkom, Lascaux, Belo, včetně jejich stavebnicových systémů. **TECHNICKÉ PŘÍSLUŠENSTVÍ:** vypínací rámy Lascaux Stretch a Starofix s automatickým vypínáním, klimatizační jednotky, měřiče UV záření, hygrometry, přístroje na spojování pláten polyamidovými prášky. **FORMOVACÍ EMOXY:** Rhodorsil Rhone-Poulanc s věrností kopírování povrchu do 0.001mm(!), zalivací pryskyřice Kreulon - mimochodem vítěz testu v roce 1993, Wacker Elastosil. **PROGRAM KÁMEN:** kompletní program pro čištění, zpevnění a ochranu kamene firem Wacker, Keim, Monumentique, Motema. Doplňeno přístroji pro mechanické a parní ostříkování s parametry pro restaurování firem Simed, Sandmaster Wüllsag, ultrazvuky Satelec, v případě zájmu jsme schopni dodávat i zařízení na bázi laseru. **LITERATURA A ČASOPISY:** přes tisíc titulů odborné literatury a periodik, jeden z nejrozšířenějších časopisů Restauro dodáváme s českým překladem.

Naše firma dodává výhradně značkové výrobky odpovídající ICC, ICCROM, ASTM